

IFLA Green Library Award 2023 ja 2024 – opiskelijoiden kokemuksia kansainvälisistä kestävän kehityksen projekteista

2.6.2025

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelualan opiskelijat ovat jälleen kerran osoittaneet osaamisensa ja aktiivisuutensa kansainvälisissä projekteissa. Olemme päässeet osallistumaan alan kansainvälisen kattojärjestön IFLA: n kestävään kehitykseen ja ympäristötyöhön keskittyvän ENSULIB jaoston IFLA Green Library Award -palkinnon jakavaan raatiin jo vuodesta 2020 lähtien.

Kevätkaudella 2025 raatiin on ottanut osaa neljä innokasta opiskelijaa, ja uusia voittajia odotellessa on hyvä palata aikaisempien vuosien osallistumiskokemuksiin. Tähän artikkeliin on koottu opiskelijoiden kokemuksia vuosilta 2023 sekä 2024, mutta myös aikaisempien vuosien kokemukset on tallennettu SEAMK verkkolehteen.

Maailma avartuu raatilaisuuden kautta

Green Library Award on kirjasto- ja tietopalvelualan kansainvälisen kirjastoseurojen kattojärjestö IFLA:n (International Federation of Library Associations and Institutions) ympäristöasioihin ja kestävään kehitykseen keskittyvän ENSULIB: n (Environment, Sustainability and Libraries Section) myöntämä vuosittainen tunnustus kirjastoille (IFLA, n.d.). Palkinnon kautta halutaan lisätä tietoisuutta kirjastojen sosiaalisesta vastuusta sekä ympäristötyöstä ja tukea kestävän kehityksen päämääriä paikallisesti, alueellisesti ja globaalisti. Vuosittain

SEAMKin opiskelijat ovat siis päässeet osaksi kansainvälistä palkintoraatia ja valitsemaan kunkin vuoden voittajia (Salmela, 2020).

Vuonna 2024 raatiin osallistunut korkeakouludiplomiopiskelija Salla Juga kertoi innostuneensa projektista, koska se yhdisti hänen kiinnostuksensa kirjastoalan kansainvälisyyteen ja ympäristöaiheisiin. “Uutena diplomiopiskelijana halusin tarttua mahdollisuuteen tutustua erilaisiin ideoihin siitä, miten kirjasto voisi osaltaan olla jalkauttamassa omaan toimintaansa ja lähiyhteisöönsä kestävän kehityksen tavoitteita ja vihreitä innovaatioita”, hän kertoo.

Vuotta aikaisemmin raatiin osallistunut tutkinto-ohjelmaopiskelija Laura Mälkiä kiti22-ryhmästä taas mainitsee, että osallistuminen tarjosi mahdollisuuden lisätä alan kokemusta ja vieläpä isossa kansainvälisessä projektissa. “Samalla pääsi tutustumaan erilaisiin kirjastoihin ja lähestymistapoihin kestävään kehitykseen”, Mälkiä kertoo.

Oppimiskokemuksia ja kompetensseja

Pienelle tutkinto-ohjelmalle on ilo saada osallistua näin merkittävään kansainväliseen toimintaan. Jos osallistumista tarkastellaan Arenen (2022) asettamien yleisten ammattikorkeakoulujen kompetenssien kautta, antavat tämänkaltaiset projektit opiskelijoille eväitä paitsi kestävän kehityksen ja kansainvälisyyden osaamiseen myös ennakoivaan kehittämiseen. Mutta millaisia ovat opiskelijoiden omat ajatukset raatilaisuuden annista?

Salla Juga kertoo osallistumisen tarjonneen mahdollisuuden tutustua erilaisiin ja eri kokoisiin kirjastoihin sekä keskenään eri mittaluokan projekteihin. ”Osallistuminen kehitti kykyä arvioida keskenään erilaisia hankkeita, niiden monipuolisten ominaisuuksien huomioonottamista ja vertailua sekä vaikuttavuuden arviointia erilaisissa yhteisöissä”, Juga kuvaa. Lisäksi hän mainitsee, että osallistuessa oli mahdollista hyödyntää omaa kielitaitoa ja vahvistaa projektinhallintataitoja.

Mälkiä korostaa Jugan tavoin, että osallistuminen raatiin auttoi kehittämään kriittistä ajattelua ja arviointitaitoja. “Ehdokkaiden kirjosta näkee, miten paljon erilaisia kirjastoja ja lähestymistapoja kestävään kehitykseen on. Muiden kirjastojen projekteista saa hyviä ideoita omaan kirjastoon”, hän lisää.

Opiskelijoiden omat suosikit

Koska hakemuksia arvioi useita raatilaisia ympäri maailmaa, yksittäisen raatilaisen ääni ei ratkaise voittajaa. Osallistujat löytävät silti joukosta omat suosikkinsa. Vuoden 2023 ehdokkaista Mälkiä mainitsee suosikikseen Biblioteca Civica Villa Vallen Italiasta. ”He olivat luoneet siemenkirjaston, josta voi lainata kasvien siemeniä. Kasvatettuaan kasvit lainaajat toivat takaisin uusia siemeniä, joten yhteisö myös piti kirjaston siemenkokoelmaa yllä”, Mälkiä kertoo. Projektin ympärille oli rakennettu muitakin ympäristöön liittyviä tempauksia. Kaupunki innostui ideasta niin paljon, että julisti itsensä mehiläis- ja perhosystävälliseksi panostaen pölyttäjäystävälliseen toimintaan. “Oli ihanaa lukea, miten vahvasti kirjaston projekti vaikutti koko yhteisöön ja paikalliseen ympäristöön”, Mälkiä lisää.

Jugan suosikiksi vuodelta 2024 nousi kiinalaisen Foshan kirjaston kattava ja selkeä suunnitelma kirjakäsittelyn robotisaatiosta (The Intelligent Book Stacks Project), joka täytti monia kestävyyden arviointikriteereitä. “Kirjasto olikin voittanut Green Library Awardin jo aiemmin”, Juga mainitsee. Hän piti kuitenkin ihmisläheisempänä ja osallistavampana Kölnin kaupunginkirjaston kaksivuotista Floating Green -projektia, jonka puitteissa järjestetään ympäristö- ja ilmastoaiheisia tapahtumia kaikille kirjaston eri asiakasryhmille ja kaikissa kirjaston toimipisteissä. “Ohjelma oli sellaista, johon itsekin voisin mielelläni osallistua ja josta on sekä iloa että hyötyä alueen kaikenikäisille asukkaille”, Juga kertoo. Hän lisäsi, että tällaisen ohjelman toteuttaminen olisi suhteellisen helppoa muissakin kirjastoissa, toisin kuin massiivinen robotisaatioprojekti.

Vuonna 2023 voiton vei Green Library -kategoriassa Biblioteca EPM Cucuta Kolumbiasta ja Green Library Project -kategoriassa West Vancouver Memorial Library Kanadasta (IFLA, 2023). Vuoden 2024 osalta voittaja projektien kategoriassa oli Irlannin UCD Library ja Green Library -kategoriassa yhdysvaltalainen Missoula Public Library (IFLA, 2024).

Kuva 1. Laura Mälkiän oma suosikki vuoden 2024 ehdokkaista ei vienyt voittoa, mutta innosti ja inspiroi (kuva: Satu Salmela, 2025).

Rohkeasti mukaan

Miten ja miksi opiskelijat sitten rohkaisisivat muita lähtemään mukaan raatiin tai hakemaan mukaan palkinnon saajaksi? Mälkiä kannustaa uusia opiskelijoita rohkeasti mukaan palkintoraatiin: ”Projekti voi kuullostaa pelottavalta, mutta ei se ollut niin vaikeaa eli kannattaa kokeilla!” Juga muistuttaa, että kokemus on arvokas jo siksi, että sen kautta saa monenlaisia ideoita omaan työhön.

Juga innostaa myös kotimaisia kirjastoja hakemaan mukana palkinnon saajaksi: ”Vaikka osallistuminen voi tuntua työläältä, tällainen kilpailu olisi hyvä väylä tuoda esiin suomalaisten kirjastojen otetta ja osaamista ympäristöasioissa.” Hänen mukaansa hakemuksiin perehtyessä huomasi, että moni asia toteutuu jo rutiininomaisesti kotimaisissa kirjastoissa, joten emme ehkä itse kiinnitä huomiota jo tekemäämme ympäristötyöhön. ”Ehkä osallistumisen rimaa on pidetty liiankin korkealla Suomessa, vaikka etenkin kirjastoprojektien kategoriassa saatettiin olla mukana pienimuotoisillakin ja paikallisilla suunnitelmilla”, Juga jatkaa.

Sallan ja Lauran kommenttien lisäksi aikaisempien vuosien opiskelijakokemuksiin voit tutustua lähteistä löytyvien koosteartikkelien kautta vuosilta 2020, 2021 sekä 2022. Jäädään mielenkiinnolla odottamaan vuoden 2025 voittajien julkistusta elokuun ILFA konferenssissa Kazakstanissa. Siihen saakka tänä vuonna raatiin osallistuneet opiskelijat joutuvat säilyttämään salaisuuden voittajista.

Satu Salmela
kirjasto- ja tietopalvelualan lehtori
SEAMK

Lähteet

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene. (2022). Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisiksi kompetensseiksi. Retrieved from https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2022/Kompetenssit/Suositus%20ammattikorkeakoulujen%20yhteisiksi%20kompetensseiksi.pdf

IFLA. (n.d.). IFLA Green Library Award. IFLA. https://www.ifla.org/g/environment-sustainability-and-libraries/ifla-green-library-award/

IFLA. (2023). 8th IFLA Green Library Award 2023 Results. IFLA. https://www.ifla.org/news/8th-ifla-green-library-award-2023-results/

IFLA. (2024). 9th IFLA Green Library Award 2024 Results. IFLA. https://www.ifla.org/news/9th-ifla-green-library-award-2024-results/

Salmela, S. (2020). Kestävää kehitystä ja kansainvälisyyttä – Kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelman opiskelijat IFLA Green Library Award -palkintoraadissa. Teoksessa A. Haasio, S. Joensuu-Salo & S. Saarikoski (toim.), Luovaa liiketoimintaa, kestävää kulttuuria (s. 62–78). Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/353180/B158_4.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Salmela, S. (16.12.2020). SeAMKin opiskelijat kansainvälisessä kestävän kehityksen palkintoraadissa. @SeAMK. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/muut-artikkelit/seamkin-opiskelijat-kansainvalisessa-kestavan-kehityksen-palkintoraadissa/

Salmela, S. (24.8.2021). Green Library Award 2021.SeAMK. Seinäjoen ammattikorkeakoulu https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/yrittajyys-ja-kasvu/green-library-award-2021/

Salmela, S. (16.12.2022). SeAMKin opiskelijat kansainvälisessä palkintoraadissa – Kirjastot ja kestävän kehityksen teot. @SeAMK. Seinäjoen ammattikorkeakoulu.https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/muut-artikkelit/seamkin-opiskelijat-kansainvalisessa-palkintoraadissa-kirjastot-ja-kestavan-kehityksen-teot/